

La Fines

El gato en la literatura

Un pequeño protagonista para grandes relatos

Considerado como el primer animal doméstico de la historia, el gato ha sido inspiración de pintores, músicos, filósofos y escritores.

Heredoto, padre de la historia, escribió hace 2500 años el primer texto sobre el gato, asombrado de ese animal que en tan gran número habitaba y era objeto de culto en el Antiguo Egipto. Pero es a los fenicios a quienes debemos la introducción del gato en el Mediterráneo, cuando lo vendían como un tesoro a griegos y romanos. Los gatos acompañan al hombre desde entonces a través de historias, poesías, novelas y cuentos inspirados en los misterios de un animal vinculado a la magia, la fantasía y el esoterismo.

Dioses o demonios, el gato ha tenido una importante influencia en grandes escritores de todos los tiempos. El texto más conocido y que forma parte de la infancia de millones de niños en todo el mundo es "El gato con botas", de Charles Perrault, basado en relatos

del siglo XVI de escritores venecianos y napolitanos. Ese gato cazaratones era imprescindible en la Europa assolada por las ratas y la peste, como fue ineludible compañía de pícaros y pilluelos en el Siglo de Oro español y, más tarde, en las calles donde vagabundeaba "Oliver Twist", el más famoso personaje de Charles Dickens.

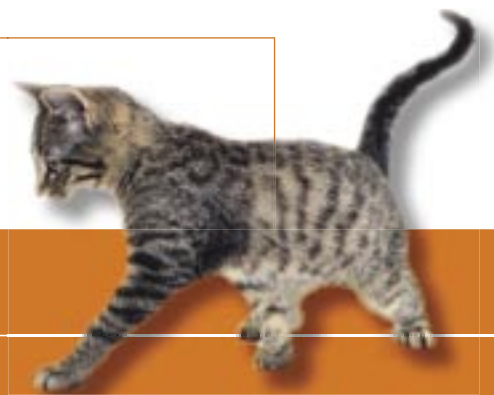
Vinculado a magos y brujas y habitante de arcanos lugares, su independencia y misterio dio lugar a algunos de los mejores cuentos de terror, como "El gato negro", de Edgar Allan Poe, y "Los gatos de Ulthar", de Howard Phillips Lovecraft. En la actualidad, también ha sido protagonista de obras de Stephen King y Clive Barker.

Rudyard Kipling, que dio voz a tantos animales en "El libro de la selva", escribió

El gato con botas

Hemingway

Hemingway convivía en La Habana con treinta y cuatro gatos, mientras escribía "Adiós a las Armas" e "Islas en el Golfo".

stra

"El hombre es civilizado en la medida que comprende a un gato."

George Bernard Shaw

"Si se pudiera cruzar el hombre con el gato, resultaría una mejora para el hombre, pero un deterioro para el gato."

Mark Twain

un cuento hermoso y descriptivo llamado "El gato que andaba solo". Y quién no recuerda a los compañeros de Alicia en su viaje al "País de las Maravillas", de Lewis Carroll, que además escribió otros relatos como "El gato de Cheshire".

En Francia, Charles Baudelaire, padre de la poesía moderna, se inspiró en los animalillos que dormían entre sus papeles. Jaques Prevert y, sobre todo, Colette también escribieron deliciosos textos sobre ellos.

En nuestra literatura cercana en tiempo y espacio, García Lorca y su "Canción novísima de los gatos", Terenci Moix, Jorge Luis Borges u Osvaldo Soriano son algunos

de los autores que dieron al arrogante felino carácter de actor principal de sus obras y de sus vidas. Y en el terreno infantil, Gloria Fuertes y María E. Walsh acercaron a los niños esos gatos divertidos y musicales, reyes de la casa y de reinos fabulosos. También hay periodistas escritores, como Francisco Umbral y Antonio Burgos, que siguen llenando sus crónicas y sus columnas de gatos caseros, caprichosos, independientes y compañeros.

Pero es el gran poeta chileno Pablo Neruda el que mejor resume esta literaria vinculación de siglos en su "Oda al gato", incluida en su más célebre obra, "20 poemas de amor y una canción desesperada".

**El hombre quiere ser pescado y pájaro,
La serpiente quisiera tener alas,
El perro es un león desorientado,
El ingeniero quiere ser poeta,
La mosca estudia para golondrina,
El poeta trata de imitar a la mosca,
Pero el gato
Quiere ser solo gato
Y todo gato es gato
Desde bigote a cola,
Desde presentimiento a rata viva,
Desde la noche hasta sus ojos de oro.**

Jorge López

TELEFONÍA I COMUNICACIÓ CUBA 4, S.L.
Eixenda de Montcada, 30
08330 Premià de Mar (Barcelona)

Móvil: 670 702 390
Fax: 937 548 354
alfonso.minyarro@topdigital.es

TRANSPORTS JBEL

M. Fernández Márquez, s/n
Nau 7
08918 BADALONA

Tel. 93 383 49 83
Fax 93 397 54 16

L'ànima de les bèsties

Els animals, apunts invisibles en la història de la humanitat

Després de tants segles de discreta companyia, potser ja ha arribat el moment de contemplar els animals amb una nova profunditat.

Martí Domínguez, biòleg i escriptor valencià, és autor d'un curiós llibre que porta per títol "Bestiari", publicat per Edicions 3 i 4 l'any 2000. El volum aplega més de 400 pàgines d'articles amb l'excel·lència que els animals –entre d'altres éssers vius– i com el títol indica, hi són un referent fonamental. En aquesta obra, les dues mascotes domèstiques per excel·lència hi tenen nombroses entrades (el gos, 8 i el gat, 4), en proporció amb la llarga corrua de bèsties de tot tipus que poblen les pàgines d'aquest volum, sempre relacionant-se amb evocacions, pensaments i filosofies diverses, amb personatges famosos i amb d'altres referències més humils i diàries.

Els animals han conviscut, des de l'inici dels temps, en els marges de la història de la humanitat, amb una discreció poderosa que no defuig, en cap moment, la seva importància, simbòlica i contundent, tant en el real com en l'imaginari col·lectiu. Només cal pensar en els déus egipcis i en les iconografies cristianes (l'Arca de Noè, l'Esperit Sant...) o en les malalties i fecundes

imaginacions d'escriptors com Lovecraft, que descrivia els gats com els amos de la nit i destacats coneixedors de l'altra banda dels miralls dels somnis; com Poe, que amb un corb va mostrant-nos els abismes de l'ànima humana; o més en el present, encara, l'escriptor Paul Auster en la seva novel·la "Tombuctú", que ens explica la vivència d'un gos que pot somniar en el paradís i que continua la recerca dels anhels perduts del seu propietari humà, en un món en el qual la trista realitat retalla els perfils sempre difusos de l'Arcàdia.

Vaig llegir, fa uns mesos, un article d'una biòloga que reivindicava el reconeixement de l'ànima dels animals. Des d'algunes religions s'ha volgut simplificar la força poderosa que emana de molts d'aquests éssers. És aquella pregunta que ens fèiem de petits: "els

En els ulls dels nostres animals s'endevina una profunditat que costaria de trobar en molts dels nostres "col·legues" humans.

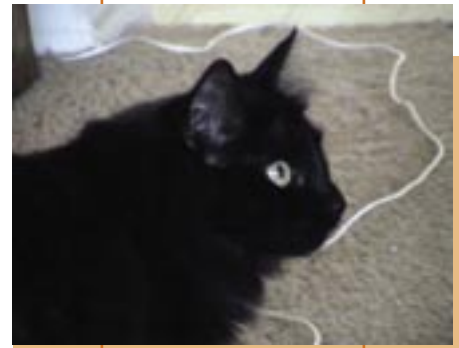

gossos van al cel?". Entre partidaris i detractors, el que sí es pot posar sobre la taula és un conjunt d'evidències: que la singladura humana és incomprendible sense tenir-hi, en paral·lel, la presència tant real, com simbòlica i iconogràfica dels animals –i això sense remetre'ns a les tradicions i cultures més antigues i molt més vinculades a la natura que la nostra societat actual, plastificada, superinformatitzada i buida de continguts. També, les accions meritòries que moltes d'aquestes anomenades "bèsties" han fet al llarg de la història i que donarien per omplir diversos volums. I una tercera de més espiritual i menys tangible, potser la més poètica i poderosa: només cal mirar als ulls de la teva mascota uns moments, amb una certa dosi de sensibilitat, per adonar-te que, com el gos de la novel·la de Paul Auster, per molt que diguin les

veus sapiencials, hi ha una profunditat que en alguns representants del gènere humà ni tan sols s'entrelluca i que potser respon a la qüestió plantejada unes ratlles més amunt.

De sempre, gossos, gats i d'altres animals han conviscut amb l'ésser humà i han interactuat amb la nostra espècie. De la nostra percepció d'aquest fet en donen testimoni històries, estudis, llegendes, ficcions, simbologies i extrapolacions múltiples. De la seva, més discreta per raons òbvies, no en podem saber res de segur.

Albert Calls

Serveis Veterinaris de Mataró

Urgències 24 hores

Horari Clínica:

De dilluns a dissabte de 9 h a 21 h

C/ Pizarro, 111 · 08302 · Mataró · Tel: 937 995 599 · Fax: 937 984 762

e-mail: serveisvetmat@hotmail.com